

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ 2026

Μάθημα: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ (24)

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Τετάρτη, 10 Ιουνίου 2026

8:00 - 11:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΤΕΚΑ (11) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να απαντήσετε όλες τις ερωτήσεις στο τετράδιο απαντήσεών σας
- Όλοι οι υπολογισμοί πρέπει να φαίνονται καθαρά στο τετράδιό σας
- Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής
- Οι γραφικές παραστάσεις (διαγράμματα) μπορούν να γίνονται με μολύβι στο τετραγωνισμένο χαρτί
- Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού/ταινίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ Α

1. Να σημειώσετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας **τον αριθμό της ερώτησης** και δίπλα **το γράμμα** που δηλώνει την ορθή απάντηση (π.χ. **ι – α** ή **ι – β** κ.λπ.). Υπάρχει μόνο μία ορθή απάντηση.

i. Μια επιχείρηση παράγει μικροσίπ υψηλής τεχνολογίας, για τα οποία απαιτούνται εξειδικευμένοι μηχανικοί και ειδικός εξοπλισμός.

Αν αυξηθεί η τιμή των μικροσίπ στη βραχυχρόνια περίοδο, η προσφορά θα είναι:

- α. σχετικά ελαστική, επειδή η υψηλότερη τιμή διευκολύνει αρκετά την άμεση αύξηση της παραγωγής
- β. σχετικά ελαστική, επειδή η αύξηση της τιμής θα οδηγήσει σε μικρότερη αύξηση στη ζητούμενη ποσότητα
- γ. σχετικά ανελαστική, επειδή οι καταναλωτές δύσκολα βρίσκουν στενά υποκατάστατα αγαθά
- δ. σχετικά ανελαστική, επειδή η επιχείρηση δυσκολεύεται να αυξήσει άμεσα την παραγωγή με εξειδικευμένους συντελεστές

ii. Ένας παραγωγός διαθέτει 17 000 κιλά φράουλες τον μήνα, όταν η τιμή αγοράς είναι €2,00 ανά κιλό. Όταν η τιμή αγοράς αυξάνεται σε €2,50 ανά κιλό η προσφερόμενη ποσότητα που διαθέτει είναι 19 000 κιλά.

Η ελαστικότητα προσφοράς είναι:

- α. ελαστική, δηλαδή η ποσοστιαία μεταβολή της τιμής είναι μεγαλύτερη από την ποσοστιαία μεταβολή της προσφερόμενης ποσότητας
- β. ελαστική, δηλαδή η ποσοστιαία μεταβολή της τιμής είναι μικρότερη από την ποσοστιαία μεταβολή της προσφερόμενης ποσότητας
- γ. ανελαστική, δηλαδή η ποσοστιαία μεταβολή της τιμής είναι μεγαλύτερη από την ποσοστιαία μεταβολή της προσφερόμενης ποσότητας
- δ. ανελαστική, δηλαδή η ποσοστιαία μεταβολή της τιμής είναι μικρότερη από την ποσοστιαία μεταβολή της προσφερόμενης ποσότητας

iii. Μια επιχείρηση παράγει 80 γραφεία τον μήνα και για τον σκοπό αυτό απασχολεί 5 εργαζόμενους με μηνιαίο μισθό €1.200 ο καθένας. Το κόστος πρώτων υλών ανά γραφείο ανέρχεται σε €75.

Το Μεταβλητό Κόστος ανέρχεται σε:

- α. €12.000
- β. €7.200
- γ. €6.000
- δ. €1.275

iv. Βραχυχρόνια μια επιχείρηση έχει συμφέρον να διακόψει τη λειτουργία της στην περίπτωση όπου:

- α. τα συνολικά έσοδα καλύπτουν το μεταβλητό κόστος
- β. τα συνολικά έσοδα είναι μικρότερα από το μεταβλητό κόστος
- γ. τα συνολικά έσοδα ισούνται με το συνολικό κόστος
- δ. το σταθερό κόστος είναι μεγαλύτερο από τις ζημιές

v. Σε περιόδους ύφεσης και οικονομικής κρίσης παρατηρείται:

- α. πλήρης απασχόληση και ευνοϊκό κλίμα για επενδύσεις
- β. έλλειψη εργατικού δυναμικού και μείωση στον ρυθμό αύξησης των τιμών
- γ. μείωση της κατανάλωσης και υψηλά ποσοστά ανεργίας
- δ. αύξηση στο εγχώριο εισόδημα και πληθωριστικές πιέσεις

vi. Οι πωλήσεις για το έτος 2025 ήταν €450 εκ. και στο ποσό αυτό περιλαμβάνονταν αγαθά αξίας €80 εκ. τα οποία βρίσκονταν ήδη στα αποθέματα των επιχειρήσεων στην αρχή του έτους. Το τελικό απόθεμα ήταν €130 εκ.

Η αξία της παραγωγής που θα περιληφθεί στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) του 2025 είναι:

- α. €370 εκ.
- β. €400 εκ.
- γ. €450 εκ.
- δ. €500 εκ.

vii. Δύο χώρες, Α και Β, χρησιμοποιούν τους ίδιους συντελεστές παραγωγής. Η χώρα Α παράγει 20 εκ. κιλά τρόφιμα και 5 εκ. ηλεκτρονικούς υπολογιστές (Η/Υ), ενώ η χώρα Β παράγει 18 εκ. κιλά τρόφιμα και 10 εκ. Η/Υ.

Η χώρα Β έχει απόλυτο πλεονέκτημα στην παραγωγή Η/Υ επειδή:

- α. η παραγωγή των Η/Υ είναι μεγαλύτερη από τη χώρα Α
- β. η παραγωγή των Η/Υ είναι μικρότερη από τη χώρα Α
- γ. το κόστος ευκαιρίας των Η/Υ είναι μικρότερο από τη χώρα Α
- δ. το κόστος ευκαιρίας των Η/Υ είναι μεγαλύτερο από τη χώρα Α

(Μονάδες 14)

2. «Η οικονομία της Κύπρου κατέγραψε αύξηση του πραγματικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) κατά 3,8% το 2025 σε σύγκριση με το 2024, ξεπερνώντας τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος αυξήθηκε κατά 1,5%, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat)».

Ζητείται:

Να **εξηγήσετε** πού μπορεί να οφείλεται αυτή η αύξηση και **τι δείχνουν** τα πιο πάνω στοιχεία για την πορεία της κυπριακής οικονομίας το 2025 σε σύγκριση με το 2024.

(Μονάδες 2)

3. Να ταιριάζετε τις έννοιες στις πιο κάτω δύο στήλες. Να γράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας **το γράμμα** και δίπλα **τον αριθμό** που δηλώνει την ορθή απάντηση (π.χ. **α – 1** ή **α – 2** κ.λπ.). Κάθε γράμμα αντιστοιχεί σε ένα μόνο αριθμό.

Στήλη Α		Στήλη Β	
α.	Νεκρό σημείο	1.	$P < AC$ (η Τιμή είναι μικρότερη από το Μέσο Κόστος)
β.	Αποτελεσματική κλίμακα παραγωγής	2.	$AR = AC$ (το Μέσο Έσοδο ισούται με το Μέσο Κόστος)
γ.	Άριστο επίπεδο παραγωγής	3.	$\frac{\Delta VC}{\Delta Q} = MR$ (η μεταβολή του Μεταβλητού Κόστους προς τη μεταβολή της παραγωγής ισούται με το Οριακό Έσοδο)
δ.	Ζημιά	4.	$MC = AFC$ (το Οριακό Κόστος ισούται με το Μέσο Σταθερό Κόστος)
		5.	$MC = AC$ (το Οριακό κόστος ισούται με το Μέσο Κόστος)

(Μονάδες 4)

(Ερώτηση Α: Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Β

1. Πιο κάτω περιγράφονται οι συνθήκες λειτουργίας δύο επιχειρήσεων, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε διαφορετικούς κλάδους της οικονομίας.

Επιχείρηση Άλφα

Μια επιχείρηση παραγωγής παγωτού διαθέτει προϊόντα που διαφοροποιούνται ως προς τις γεύσεις, τη συσκευασία και την εμπορική επωνυμία. Η είσοδος νέων επιχειρήσεων στον κλάδο είναι σχετικά εύκολη.

Επιχείρηση Βήτα

Μια επιχείρηση ύδρευσης ελέγχει αποκλειστικά το μοναδικό δίκτυο μέσω του οποίου παρέχεται νερό στους κατοίκους μιας περιοχής. Για τη συγκεκριμένη υπηρεσία δεν υπάρχει στενό υποκατάστατο.

Ζητείται:

- α) Να αναφέρετε τη μορφή αγοράς στην οποία δραστηριοποιείται η καθεμία από τις πιο πάνω επιχειρήσεις. **(Μονάδα 1)**
- β) Να εξηγήσετε τον ρόλο της κάθε μίας από τις επιχειρήσεις Άλφα και Βήτα στον καθορισμό της τιμής του προϊόντος ή της υπηρεσίας που προσφέρει. **(Μονάδες 2)**

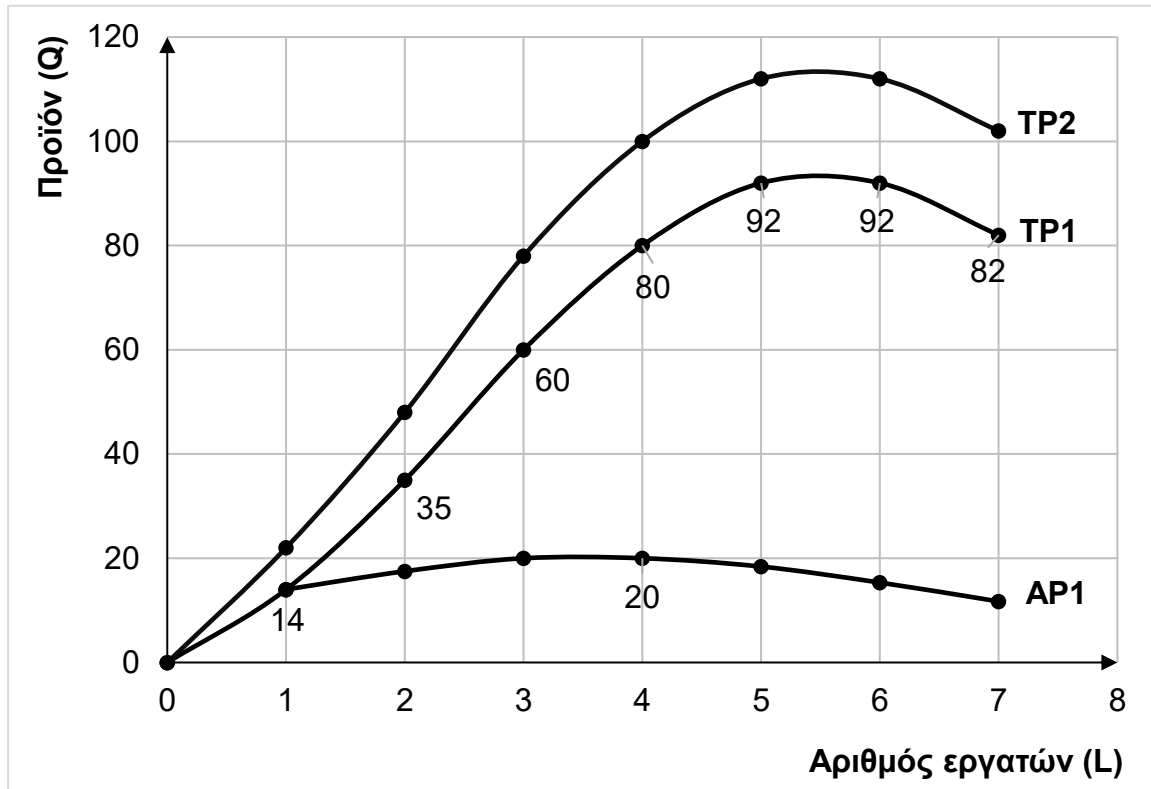
2. Μια εταιρεία λεωφορείων εξετάζει τη ζήτηση για μηνιαίες κάρτες μετακίνησης στη διαδρομή Λευκωσίας - Λεμεσού σε διαφορετικά επίπεδα τιμών. Οι πελάτες χωρίζονται σε δύο ομάδες. Η πρώτη ομάδα είναι εργαζόμενοι που χρησιμοποιούν τη διαδρομή κυρίως για καθημερινή μετακίνηση. Η δεύτερη ομάδα είναι άτομα που χρησιμοποιούν το λεωφορείο κυρίως για εκδρομές και ψυχαγωγία. Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει τη ζητούμενη ποσότητα μηνιαίων καρτών σε διαφορετικές τιμές ανά ομάδα πελατών:

Τιμή μηνιαίας κάρτας €	Ζητούμενη ποσότητα από εργαζόμενους (κάρτες)	Ζητούμενη ποσότητα από εκδρομείς (κάρτες)
20	2 100	1 000
25	2 000	800
30	1 900	600
35	1 800	400

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης καρτών για τους εκδρομείς όταν η τιμή μεταβάλλεται από €25 σε €30.
Να γράψετε τον τύπο και να δείξετε τους υπολογισμούς σας. Οι απαντήσεις να δίνονται μέχρι δύο δεκαδικά. (Μονάδες 2)
- β) Για την ίδια μεταβολή της τιμής από €25 σε €30, η ελαστικότητα ζήτησης καρτών των εργαζομένων είναι 0,28.
 Να εξηγήσετε τη διαφορά της από την ελαστικότητα ζήτησης καρτών για τους εκδρομείς που βρήκατε στο ερώτημα α), με βάση τη φύση της ανάγκης που ικανοποιεί η μηνιαία κάρτα για κάθε ομάδα. (Μονάδες 2)
- γ) Να υπολογίσετε τη μεταβολή στα συνολικά έσοδα της εταιρείας που προέρχεται από την ομάδα των εργαζομένων όταν η τιμή αυξάνεται από €25 σε €30.
Να δείξετε τους υπολογισμούς σας. (Μονάδες 2)
3. Μια εταιρεία κατασκευάζει ακουστικά με κόστος παραγωγής €24 το ένα και τα πωλεί €40 το ένα. Το 2024 τα συνολικά έσοδα της ανήλθαν στα €80.000. Το 2025 η τιμή αγοράς των ακουστικών μειώθηκε από €40 σε €32. Το κόστος παραγωγής της εταιρείας παρέμεινε το ίδιο. Η ελαστικότητα ζήτησης για τα ακουστικά είναι 1,8.
- Ζητείται να υπολογίσετε:**
- α) Το συνολικό κέρδος για το 2024. (Μονάδες 2)
- β) Τη ζητούμενη ποσότητα για το 2025. (Μονάδες 3)
- Να δείξετε τους υπολογισμούς σας.*

4. Δίνεται το πιο κάτω διάγραμμα παραγωγής μιας επιχείρησης στη βραχυχρόνια περίοδο:

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε το Μέσο Προϊόν (AP), σύμφωνα με τα δεδομένα των καμπυλών AP1 και TP1, όταν η επιχείρηση απασχολεί δύο (2) εργάτες.
Να δείξετε τους υπολογισμούς σας. (Μονάδα 1)
- β) Να εξηγήσετε τη σχέση μεταξύ Μέσου Προϊόντος (AP) και Οριακού Προϊόντος (MP) όταν η επιχείρηση απασχολεί τέσσερις (4) εργάτες σύμφωνα με τα δεδομένα των καμπυλών AP1 και TP1.
Να γράψετε τον απαραίτητο τύπο και να δείξετε τους υπολογισμούς σας που τεκμηριώνουν τη σχέση μεταξύ των δύο. (Μονάδες 2)
- γ) Να αναφέρετε τον παράγοντα που προκαλεί αύξηση της συνολικής παραγωγής και μετατόπιση της καμπύλης TP1 στη θέση TP2. **(Μονάδα 1)**
5. «Μία από τις φορολογικές μεταρρυθμίσεις του 2026 ήταν η αύξηση του αφορολόγητου εισοδήματος από €19.500 σε €22.000».

Ζητείται:

Να εξηγήσετε ποιο από τα ακόλουθα οικονομικά μεγέθη επηρεάζεται από το πιο πάνω μέτρο: το εθνικό εισόδημα, το προσωπικό εισόδημα ή το διαθέσιμο εισόδημα. **(Μονάδες 2)**

(Ερώτηση Β: Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ

1. Μια επιχείρηση παρασκευάζει σάντουιτς χρησιμοποιώντας σταθερό εξοπλισμό. Ο μόνος μεταβλητός συντελεστής παραγωγής είναι η εργασία. Το οριακό προϊόν του πρώτου εργαζομένου είναι 20 σάντουιτς, του δεύτερου είναι 36, του τρίτου είναι 45, του τέταρτου είναι 32, του πέμπτου είναι 20 και του έκτου είναι 10 σάντουιτς. Το οριακό προϊόν του έβδομου εργαζομένου είναι μηδέν, ενώ του όγδοου εργαζομένου είναι -8 σάντουιτς.

Ζητείται:

- α) Να σχεδιάσετε σε διάγραμμα την καμπύλη του Οριακού Προϊόντος (MP) της πιο πάνω επιχείρησης.
Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το τετραγωνισμένο χαρτί στο πίσω μέρος του τετραδίου σας. Επιτρέπεται και η χρήση μολυβιού. **(Μονάδες 4)**
- β) Να υπολογίσετε το Συνολικό Προϊόν (TP) όταν η επιχείρηση απασχολεί δύο (2) εργαζομένους. **(Μονάδα 1)**
- γ) Να ερμηνεύσετε την έννοια του Οριακού Προϊόντος (MP) όταν το MP είναι 10 σάντουιτς. **(Μονάδες 2)**
- δ) Να **εξηγήσετε** πώς η ύπαρξη σταθερού εξοπλισμού συμβάλλει στην εμφάνιση του νόμου της φθίνουσας απόδοσης στην επιχείρηση και να **αναφέρετε** σε ποιον εργαζόμενο εμφανίζεται ο νόμος αυτός. **(Μονάδες 2)**
2. Ο ακόλουθος πίνακας αναφέρεται στο κόστος παραγωγής μιας επιχείρησης κατά τη βραχυχρόνια περίοδο. Το σταθερό κόστος της επιχείρησης είναι €600.

Μονάδες παραγωγής Q	Μεταβλητό κόστος VC	Συνολικό κόστος TC	Μέσο συνολικό κόστος ATC
3	;	1260	420
4	810	1410	;
5	1000	;	320
6	1320	1920	;

Ζητείται:

- α) Να αντιγράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας τον πιο πάνω πίνακα και να τον συμπληρώσετε.
Να γράψετε τους απαραίτητους τύπους. **(Μονάδες 3)**
- β) Να περιγράψετε και να εξηγήσετε την πορεία της καμπύλης Μέσου Συνολικού Κόστους (ATC) σε επίπεδα παραγωγής μεγαλύτερα από εκείνο της αποτελεσματικής κλίμακας παραγωγής.
Δεν απαιτείται η χρήση των δεδομένων του πιο πάνω πίνακα. **(Μονάδες 2)**

3. Την 1η Ιανουαρίου 2025, η Πανδώρα αποχώρησε από τη θέση της ως υπεύθυνη μάρκετινγκ σε μεγάλη ιδιωτική εταιρεία, όπου λάμβανε ετήσιο μισθό και ίδρυσε τη δική της επιχείρηση παροχής υπηρεσιών μάρκετινγκ.

Για τη λειτουργία της επιχείρησής της χρησιμοποίησε ιδιόκτητο επαγγελματικό χώρο, τον οποίο θα μπορούσε να ενοικιάζει προς €9.000 ετησίως.

Σύμφωνα με τον λογιστή της επιχείρησης, το 2025 τα συνολικά έσοδα ανήλθαν σε €86.000 και τα καταγραμμένα έξοδα σε €27.000.

Η Πανδώρα θεωρεί ότι για να έχει συμφέρον να συνεχίσει τη λειτουργία της επιχείρησής της πρέπει να εξασφαλίζει τουλάχιστον €10.000 ετησίως ως ανταμοιβή για την οργάνωση της παραγωγής.

Το οικονομικό κόστος της επιχείρησης για το 2025 ανήλθε σε €74.000.

Ζητείται:

α) Να υπολογίσετε το λογιστικό κέρδος. **(Μονάδα 1)**

β) Να υπολογίσετε τον ετήσιο μισθό που λάμβανε η Πανδώρα ως υπεύθυνη μάρκετινγκ. **(Μονάδες 3)**

Να γράψετε τους απαραίτητους τύπους και να δείξετε τους υπολογισμούς σας.

γ) Ένας φίλος της Πανδώρας υποστηρίζει ότι η χρήση του ιδιόκτητου επαγγελματικού της χώρου δεν αποτελεί οικονομικό κόστος, επειδή η ίδια δεν καταβάλλει ενοίκιο.

Να εξηγήσετε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με την άποψη αυτή.

(Μονάδες 2)

(Ερώτηση Γ: Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Δ

1. Η Χριστίνα ανακοινώνει στους φίλους της ότι ο μηνιαίος μισθός της θα αυξηθεί από €2.400 τον Ιούνιο 2025 σε €2.700 τον Ιούνιο του 2026. Ο Μενέλαος, ο οικονομολόγος της παρέας, προσπαθεί να της εξηγήσει ότι η αύξηση του μισθού της δεν σημαίνει απαραίτητα και βελτίωση της οικονομικής της κατάστασης αφού παρατηρείται γενική αύξηση των τιμών. Αυτό φαίνεται από τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), ο οποίος τον Ιούνιο του 2025 ήταν 120 μονάδες ενώ τον Ιούνιο του 2026 αναμένεται να ανέλθει στις 135 μονάδες.

Ζητείται:

α) Να **ονομάσετε** τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για να εξεταστεί αν ο Μενέλαος έχει δίκαιο και να **αναφέρετε** τον σκοπό αυτής της διαδικασίας. **(Μονάδα 1)**

β) Να εξηγήσετε και να αποδείξετε αριθμητικά αν ο Μενέλαος έχει δίκαιο.

Να γράψετε τον απαραίτητο τύπο και να δείξετε τους υπολογισμούς σας.

(Μονάδες 3)

2. Η βιοτεχνία «HydroSteel» λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο και παράγει τυποποιημένες μεταλλικές επαναχρησιμοποιούμενες φιάλες νερού.

Κατά το πρώτο εξάμηνο, η βιοτεχνία λειτουργούσε στο νεκρό σημείο του κύκλου εργασιών της.

Από την αρχή του δεύτερου εξαμήνου, μεγάλη αλυσίδα καταστημάτων προτείνει στη βιοτεχνία **συμφωνία** για την αγορά ολόκληρης της παραγωγής της, η οποία θα ανέρχεται σε **6 000** φιάλες. Η τιμή της συμφωνίας αντιστοιχεί στην τιμή που επικρατεί στην αγορά κατά το δεύτερο εξάμηνο και ανέρχεται σε €10 ανά φιάλη.

Πρόσθετα οικονομικά δεδομένα κατά το δεύτερο εξάμηνο είναι τα ακόλουθα:

- Το μεταβλητό κόστος της βιοτεχνίας παραμένει αναλογικό
- Το μέσο μεταβλητό κόστος ανέρχεται στα €11 ανά φιάλη
- Το συνολικό σταθερό κόστος ανέρχεται σε €12.000

Ζητείται:

- α) Να εξηγήσετε αν στο νεκρό σημείο η βιοτεχνία πραγματοποιεί κάποια μορφή κέρδους. **(Μονάδα 1)**
- β) Να υπολογίσετε το κέρδος ή τη ζημιά της βιοτεχνίας, αν αποδεχθεί τη συμφωνία.
Να γράψετε τους απαραίτητους τύπους και να δείξετε τους υπολογισμούς σας. **(Μονάδες 4)**
- γ) Να εξηγήσετε γιατί σε συνθήκες τέλει ανταγωνισμού, η τιμή πώλησης μιας φιάλης δεν αποτελεί απόφαση της επιχείρησης. **(Μονάδες 2)**

3. Σε τηλεοπτικό πάνελ για την αγορά εργασίας, ένας οικονομολόγος αναφέρθηκε σε διαφορετικές μορφές ανεργίας μέσα από παραδείγματα. **[Α]** Είπε ότι ορισμένοι νέοι απόφοιτοι αναζητούν την πρώτη τους εργασία μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους. **[Β]** Ανέφερε επίσης ότι πρώην εργαζόμενοι από παλαιότερες βιομηχανικές μονάδες δεν μπορούν να καλύψουν νέες θέσεις εργασίας που απαιτούν γνώσεις νέας τεχνολογίας. **[Γ]** Στη συνέχεια, σημείωσε ότι εργαζόμενοι σε ξενοδοχειακές μονάδες μένουν προσωρινά χωρίς εργασία κατά τους χειμερινούς μήνες, όταν μειώνεται η τουριστική κίνηση.

Ζητείται:

Με βάση το πιο πάνω κείμενο, να εντοπίσετε τρεις (3) μορφές ανεργίας και δίπλα από την καθεμία να γράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας το γράμμα (Α, Β, Γ) της πρότασης που την υποδηλώνει.

(Μονάδες 3)

4. Σύμφωνα με δημοσίευμα, σε μια οικονομία, ο συνολικός πληθυσμός είναι 1 000 000 άτομα. Ο πληθυσμός σε ηλικία απασχόλησης είναι 720 000 άτομα. Από αυτά, 468 000 άτομα απασχολούνται, 52 000 άτομα είναι άνεργα και τα υπόλοιπα δεν συμμετέχουν στο εργατικό δυναμικό.

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε το ποσοστό ανεργίας.
Να γράψετε τους τύπους και να δείξετε τους υπολογισμούς σας. (Μονάδες 3)
- β) Να αναφέρετε και να εξηγήσετε τα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής που μπορεί να εφαρμόσει το κράτος για να αντιμετωπίσει την κυκλική ανεργία.

(Μονάδες 3)

(Ερώτηση Δ: Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε

1. Το έτος 2024 ο Αλέξανδρος πλήρωσε φόρο εισοδήματος €3.675. Το έτος 2025 οι ακαθάριστες ετήσιες αποδοχές του ανήλθαν στις €57.900 και οι κρατήσεις για κοινωνικές ασφαλίσσεις στις €10.500.

Οι συντελεστές υπολογισμού του φόρου εισοδήματος είναι οι ακόλουθοι:

Φορολογητέο εισόδημα	Φορολογικός συντελεστής
€	%
0 - 22.000	0
22.001 - 32.000	20
32.001 - 42.000	25
42.001 - 52.000	30
52.001 και άνω	35

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε τη μεταβολή στον φόρο εισοδήματος που θα πρέπει να πληρώσει για το έτος 2025 σε σχέση με το έτος 2024.
Να δείξετε τους υπολογισμούς σας. (Μονάδες 4)
- β) Να αναφέρετε πώς ονομάζεται η ενέργεια του Αλέξανδρου αν αποκρύψει μέρος του εισοδήματός του από το κράτος. **(Μονάδα 1)**
- γ) Να αναφέρετε δύο αρχές δίκαιης και αποδοτικής φορολογίας. **(Μονάδες 2)**

2. Δίνονται τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία που αφορούν τα δημόσια οικονομικά μιας χώρας:

	€ εκ.
Φόροι, τέλη και πρόστιμα	200
Σύνολο δημόσιων δαπανών	167
Δάνειο από Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ)	30
Κρατικά ομόλογα προς νοικοκυριά	40
Κέρδη από δημόσιες επιχειρήσεις	29
Δημόσιες επενδύσεις	17
Τόκοι δανείων (πληρωτέοι)	24
Δάνειο από Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ)	90
Δάνεια από εγχώριες εμπορικές τράπεζες	32

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε το εσωτερικό και εξωτερικό δημόσιο χρέος. **(Μονάδες 3)**
- β) Να **υπολογίσετε** το δημοσιονομικό αποτέλεσμα και να **εξηγήσετε** πώς αυτό το αποτέλεσμα επηρεάζει το δημόσιο χρέος. **(Μονάδες 3)**
Να δείξετε τους υπολογισμούς σας.
- γ) Να αναφέρετε δύο (2) μειονεκτήματα του δημόσιου χρέους. **(Μονάδες 2)**
3. Ένας επενδυτής από την Ελβετία θέλει να αγοράσει μετοχές από κυπριακή εταιρεία και παρουσιάζεται σε κυπριακή τράπεζα στη Λεμεσό για να αγοράσει ευρώ, αξίας 10.000 ελβετικών φράγκων.

Η σχέση που συνδέει το ευρώ με το ελβετικό φράγκο δίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

Νόμισμα Φράγκο Ελβετίας CHF	Τιμή 1 Ευρώ ανά μονάδα νομίσματος	
	Αγορά	Πώληση
	0,9564	0,8868

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε πόσα ευρώ θα εισπράξει ο Ελβετός επενδυτής αν η προμήθεια της τράπεζας είναι 0,4%.
*Τα αποτελέσματα να υπολογίζονται μέχρι δύο δεκαδικά ψηφία.
 Να δείξετε τους υπολογισμούς σας.* **(Μονάδες 4)**
- β) Να αναφέρετε πώς διαμορφώνεται η συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ του ελβετικού φράγκου και του ευρώ. **(Μονάδα 1)**

(Ερώτηση Ε: Σύνολο Μονάδων 20)

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ 100

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ